

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۸۹۵

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۸۹۵، «شفق» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «شفق» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «شفق» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۸۹۵
ریشه	شفق
تعداد تکرار	۱۱
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۶۸

فهرست مشتقات

۱. أَشْفَقْتُمْ (۱) ۲. أَشْفَقْنَ (۱) ۳. بِالشَّفَقِ (۱) ۴. مُشْفِقُونَ (۱) ۶. مُشْفِقِينَ (۲)
۵. مُشْفِقُونَ (۴) ۷. مُشْفِقِينَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابی (۱)	۱۵. جرم (۱)	۲۹. رَأَى (۲)	۴۲. عذب (۱)	۵۷. كتب (۲)
۲. اتی (۱)	۱۶. جنن (۱)	۳۰. زکو (۱)	۴۴. عرض (۱)	۵۸. كسب (۱)
۳. احد (۱)	۱۷. جهل (۱)	۳۱. سمو (۱)	۴۵. علم (۲)	۵۹. كون (۲)
۴. ارض (۱)	۱۸. حصی (۱)	۳۲. سوع (۲)	۴۶. عمل (۳)	۶۰. مری (۱)
۵. الله (۳)	۱۹. حضر (۱)	۳۳. شفیع (۱)	۴۷. غدر (۱)	۶۱. نجو (۱)
۶. اله (۳)	۲۰. حقق (۱)	۳۴. شیء (۱)	۴۸. غیب (۱)	۶۲. وجد (۱)
۷. امن (۴)	۲۱. حمل (۲)	۳۵. صدق (۱)	۴۹. فضل (۱)	۶۳. وحد (۱)
۸. انس (۱)	۲۲. خیر (۱)	۳۶. صغر (۱)	۵۰. فعل (۱)	۶۴. وضع (۱)
۹. انن (۴)	۲۳. خشی (۳)	۳۷. صلح (۱)	۵۱. قبل (۱)	۶۵. وقع (۱)
۱۰. اهل (۱)	۲۴. خلف (۱)	۳۸. صلو (۱)	۵۲. قدم (۱)	۶۶. وله (۳)
۱۱. بعد (۱)	۲۵. ربیب (۵)	۳۹. ضلل (۱)	۵۳. قسم (۱)	۶۷. ویل (۱)
۱۲. بین (۲)	۲۶. رسل (۱)	۴۰. طوع (۱)	۵۴. قول (۲)	۶۸. یدی (۲)
۱۳. توب (۱)	۲۷. رضو (۱)	۴۱. ظلم (۳)	۵۵. قوم (۱)	
۱۴. جبل (۱)	۲۸. روض (۱)	۴۲. عجل (۱)	۵۶. کبر (۲)	

فهرست آیات

۱. {الكهف - ٤٩} وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظِلُّمُ رَبُّكَ أَحَدًا
۲. {الأنبياء - ٢٨} يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ
۳. {الأنبياء - ٤٩} الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ
۴. {المؤمنون - ٥٧} إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ
۵. {الأحزاب - ٧٢} إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا
۶. {الشورى - ١٨} يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ
۷. {الشورى - ٢٢} تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ
۸. {الطور - ٢٦} قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ
۹. {المجادلة - ١٣} أَسْأَلُكُمْ أَنْ تُتَّقُوا أَن تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
۱۰. {المعارج - ٢٧} وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ
۱۱. {الانشقاق - ١٦} فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّقِيقِ